

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

O rugăminte.

Comunele noastre parohiale și bietul nostru popor, este pus eară în fața unei grele ispite.

Legea școlară din 1893, care a poruncit urcarea plăților învățătorești la 300 fl., a prescriș totodată că după fiecare 5 ani de serviciu, să se adaugă la acest salariu încă 50 fl.

Suntem la împlinirea întâilor 5 ani dela aducerea legii. Comitetele parohiale sunt provocate de pe acum a face urcările convenite la plățile învățătorilor cari dela 1893 până azi ar fi servind în aceeași comună. Și ne sosesc deja plângeri, că pe aiurea poporul nu vrea să audă de această nouă urcare de bir pentru școală.

Suntem într'adevăr în fața unui lucru gingaș, a unei întrebări grele. Cunoaștem starea acuși de ne-mai suferit a poporului, ce abia mai răsuflă sub greutatea dărilor de tot felul; cunoaștem și asprimea legii și mai ales nemilosul ei ascuțit ce anume 'i-s'a făcut pentru-ca noi să ne tăiem într'insul. De aceea bine va fi să ne dăm nițel seama despre starea lucrului, foarte sincer, foarte cu cărțile deschise.

Care este dorința veche, tănuțită și nu prea, și scârboș de lacomă a ministrilor unguri? Aceea de a pune mâna pe școlăle noastre, luându-le dela noi, vîrînd în ele dascăli maghiari ori maghiaroni, spre a învenina cu limbă de viperă sufletele fragede ale fiilor noștri, spre a-i unghurisa cu încetul. Căci o știu și o ved și ei, oă în școală razimă întreg viitorul, bun ori rău, al unui popor! La mărire au ajuns neamurile cu școlăle bune, și la decădere, la prăbușire, cele fără școlă. Când în marele războiu din 1870—71, Francezii au fost bătuți de Prusaci în chip așa teribil, ei au strigat: nu soldatul, ci școala germană ne-a bătut! A cui e școala, a aceluia e viitorul! Și stăpînitorii maghiari ar voi să se facă domni pe viitorul nostru, de aceea umblă să sape frumusețea șanțurilor în jurul și pe sub școlăle noastre, ca să le dea pe ape și să-și așeze ale lor în loc, căci atunci vai va fi de noi și terice de ei:

Ear' ca să poată ajunge mai ușor la aceasta, sub cuvinte frumos sunătoare, că vor »îmbunătățirea sortii învățătorilor«, ei au dat asalt asupra părții noastre celei mai slabe: ne-au atacat din partea materială, știindu-ne popor sărac, și cerându-ne să jertfim cât au crezut că nu vom voi și nici nu vom putea. Ear' nevoind ori neputînd, el, guvernul, și-a dat și aerul fariseesc de »îndurat«, și a zis: ce nu puteți voi, dau eu. De-oiu da însă peste 60 fl. la o școală (bani ce-i ia tot dela noi), voui ca să am și cuvînt hotărîtor la alegerea, întărirea și disciplinarea învățătorului, peste tot: să am putere asupra lui! De nu 'mi-o plăcea, că prea va fi Român cu iubire de neam, să pot să-l alung când vreau, aducînd pe altul ticălos ori Ungur în talpe!

S'a talmăcit poporului nostru scopul diavolesc al guvernului, și l'a durut pe Român inima de soartea școlăle sale, și aproape toate satele care plăteau 200 fl. ori și mai puțin, până și numai 100, au strigat: Dăm 300 depline, dar' el amestec aci să nu arbă!

Frumoasă și nobilă hotărîre.

Sunt însă multe comune unde s'a zis: Noi dăm 240 fl., 60 dă el, și amestec nu are.

Acum însă e rîndul cuincuenalelor, a urcării la cinci ani!

Unde ministrul a dat macar 20 fl., și poporul 280, ear' acum nu vrea să mai urce cei 50 fl., îi va da ministrul, ear' cu cei 20 ori mai mult de până acum, trece peste 60, și își are vîrîta mîna în școală!

Suntem adevă în fața unei grele încercări: ori mai dăm ce cere legea, ori nu mai suntem numai noi stăpîni pe școala noastră!

Ce e de făcut?

Să ne adunăm, frați cărturari și iubit popor, toate mințile la un loc, să ne stăpînim de ori-ce patimă, să avem mai presus de toate înaintea ochilor cauza noastră sfîntă și mare, și așa să judecăm!

Nu e iertat să ne jucăm cu soartea școlăle noastre, ci să ținem la ele cu tîrie de fer, ca la sufletul nostru!

De aceea mai presus de toate înțelegeri și bunăvoință să fie în deslegarea acestui lucru, și la popor și la învățător, și atunci totul se va putea.

Poporul care, în comune mai cu prindere, a dat 300 fl., nu se va simți, făcînd și adausul de sila legii, și dacă protopop harnic și preot harnic se pun în lucrare, și-l vor lămuri și îndemna, el va și da, suntem siguri.

Acolo însă, unde și protopop și preot și învățătorul însuși vede, că într'adevăr, judecînd numai drept, poporul nu mai poate suporta, și unde până acum era 100 ori 150 fl. plata, credem că pe calea bunei înțelegeri și cu minte, se va putea ajuta totuși. Așteptăm dela învățătorii noștri, ca în astfel de locuri, ei să deie strălucite dovezi de patriotism și iubire de neam! Și de asta fiind vorba, cine mă va împedca pe mine, învățătorul cu inimă, pentru încungiurarea rîului și amarelor, să zic: Cinstesc suma de adaus în tot anul sfintei biserici de care se ține școala mea! Fac și document de dăruire despre aceasta. Și apoi treaba bisericii când să-și scoată acel dar ori ce să hotărască asupra lui! Legea ai plinit-o, poporul nu l'ai gătuț.

Cu litere de aur își va scrie în inima lui poporul numele acestui fel de învățător, și dragostea lui îi va încungiura pe ei!

Trecem prin timpuri grele. Timpurile grele scot la iveală popoarele vrednice și pe oamenii mari și buni. La noi, care în anii din urmă tocmai prin comune am arătat atîta însuflețire și atîta bărbăți, — acum să nu mai poată oare aceste vremuri scoate la lumină popor brav și bărbăți bravi?

Cu grija adevăratei iubiri pentru obștescul bine și viitorul nostru, ne îndreptăm cătră învățătorii noștri și cătră poporul nostru cu rugăminte aceasta:

Dați, în fața noii probe, și unii și alții doveză de mărire, de mîndrie și iubire pentru școală și națiunea noastră, ca binecuvîntată să fie amintirea voastră de cătră filii și nepoșii voștri, și ca o făclie să lumineze faptele voastre înaintea lor și în viitor!

346% este cifra la care are să se urce »cuota«, partea de contribuție a Ungariei la cheltuelile comune ale Imperăției, ceea-ce față de trecut e o creștere de mai multe milioane. La început Ungurii țineau morțiș să nu deie mai mult ca până acum (31%), ba unii ziceau că dacă chiar e vorbă, de scădere, nu de urcare poate fi vorbă! Acum însă foile oficiale spun că până la atîta se va urca, și nici cele opoziționale nu-și mai sparg tare plămînilor protestînd. Natural, greutatea acestei urcări o simțim și noi, care dăm dări ca și cei mai buni »patrioți«, deși la împărțirea binelui și dreptății suntem fii mașteri.

ZIUA DE „Constantin și Elena” în Brad.

Sfinții Constantin și Elena sînt patronii gimnasiului nostru român din Brad, și gimnasiul sîrbbează această zi în chip mai deosebit, în toți anii.

De astă-dată aflăm cu bucurie, că sîrbbearea va fi folosită, spre a se arăta de public iubirea și interesul pentru acest așezămînt de cultură, nouă atît de scump în aceste părți.

Ni să vestește anume, că onoratul corp profesoral eștan va arangea sîrbbearea patronilor gimnasiului în chip mai deosebit ca în alți ani, ear' dnii protopopi ai Hălmașului și Șirici, pentru a dovedi interesul ce-l poartă acestui gimnasiu, care mulți preoș și învățători le-a dat, s'au hotărît a veni pe atunci la Brad, spre a-l cerceta, aducînd cu sine și mai multă inteligență din acele părți, precum și dela Arad, și vor lua parte și la adunarea reprezentanței gimnasiului ce va avea loc atunci.

Pentru a da o mai sîrbătorească arătare interesului, se va aduce pe acea zi un corțerănesc din Bănat, din comuna Cil, sub conducerea unui țeran din vestitul Chișeten. Vor fi vre-o 40 coriști, care seara dau Concert în Brad, al cărui venit curat va fi dăruit „Fondului pentru Convict”. După concert, joc.

Sufletul mișcării laudabile a Hălmașenilor și Șirienilor de a se manifesta pentru gimnasiul brădean, sînt dnii Dr. Groza, protopopul Hălmașului și dl Căcinea dela Cil, cărora le dorim cel mai bun succes.

Ear' pe onorata inteligență română din Zarand și de peste tot locul, o rugăm a se arăta și de astă-dată, cum totdeauna s'a arătat, vrednică de laudă, dînd tot spriginul sîrbării prin participare numeroasă.

Ziua de 3/15 Maiu

din care noi Românii cu drept cuvînt ar trebui să facem pretutindenea o sîrbătorească națională cu mult mai luată în seamă decum azi se face ea în cele mai multe locuri, — a fost și eștan sîrbbată pe alocuirea cu cinstă și însuflețire, durere însă, în prea puține locuri, ear' în foarte multe, nici decăt.

În părțile noastre aflăm că la Hunedoara a fost mai bine sîrbbată, adu-

nându-se o frumoasă societate de dni, tineri și dame, întru onoarea zilei și pretrecîndu-și cu dragoste românească.

La Sibiu a fost o întrunire socială în seara zilei.

Și pe multe locuri pe aiurea.

Despre cum memorabila zi a fost sîrbbată în Seliște (l. Sibiu), ni-se scrie:

Ca totdeauna așa și în anul acesta, s'a sîrbbat această zi în mod demn de însemnătatea ei, deși din cauza vremii ploioase de astă-dată sîrbbearea n'a putut fi făcută în așa chip mareț ca până aci. Dimineața muzica a curțierat stradele principale, cîntînd imnul nostru național »Deșteaptă-te Române«, ear' seara întrunindu-se la »Hotelul comunal« o societate numeroasă, cu vorbiri și cîntări a pretrecut până noaptea târziu, așa precum Seliștenii știu să-și petreacă.

Pe când ne petreacă mai bine, la 10 ore și jumătate, ne trezim cu 2 pîzitori ai »ideii de stat« împoștați cu pene de cocoș, provocîndu-ne în numele legii a ne împrăștia, »deoare-ce azi numai până la 10 ore se poate petrece«.

Societatea a cerut să arete acest ordin în scris, ceea-ce pîzitorii »ideii« neputînd-o face, publicul n'a făcut nici el destul provocării îndrăznețe a dîșilor.

În urma acesteia s'a încins o discuție înflăcărată între gendarmi și membrii societății, domni Roman, Comșa, Banciu etc., și sfîrșitul a fost, că împoștații s'au întors cu buzele umflate, mulțumindu-se cu aceea, că ne-au indus pe toți cei de față în cartea neagră a dîșilor.

Petrecrea s'a urmat cu mai mare însuflețire.

Dorim ca în anul viitor, când se vor împlini 50 de ani, amintirea acestei zile să fie pretutindenea sîrbătorețită în modul cel mai demn.

„Reuniunea română de înmormîntare din Orăștie”

despre a cărei întemeiere cetitorii noștri au știre (vezi »Revista Orăștiei« Nr. 48 din anul trecut), și a cărei statute le-am și publicat în foaia noastră (Nrii 48. 49. 50 din anul trecut), își începe în zilele acestea lucrarea.

Statutele »Reuniunii«, votate de adunarea generală constituantă dela 29 Nov. a. tr. și înaintate prin dnii Dr. St. Erdélyi președintele adhoc al adunării generale și Ioan Moța notarul adhoc, ministrului de interne spre întărire, au fost întărite întocmai, și săptămîna trecută au fost înmanate comitetului.

Onorații membri ce s'au înscris încă nainte de adunarea de constituire, sînt acum rugați a-și plăti îndată taxa de înscriere de 1 fl. la cassarul Reuniunii, pentru a putea intra în faptă în viață Reuniunea, ceea-ce până nu are 300 de membri înscriși și plătiți, nu se poate.

Comitetul ce stă în fruntea Reuniunii e următorul:

Director: Dr. Ioan Mihu, secretar Ioan Moța, cassar: Ioan Branga, ear membri ordinari ai comitetului: Aurel P. Barcian, Dr. S. Moldovan, Lauriau Bercian, Petru Belei, Ioan Lăzdroiu, Constantin Baicu, Nicolau Trif, Ioan Gelmărean, Vasile Romosan, Ioan Heius, Nicolae Rozol și Dumitru Rob.

Dorim lucrare binecuvîntată Reuniunii, spre a putea fi de bună mîngăere membrilor sci, respective rîmășilor lor.

Scopul fiind foarte creștinesc, un rod al iubirii deapropelui, îndemnăm publicul nostru a să interesa de buna instituțiune.

SINODUL archidieceșan dela Sibiu.

Ședința a IX-a, ținută Duminecă în 27 Aprilie după serviciul d-zeesc, a fost ocupată numai cu alegeri. S'a pus adică la ordinea zilei alegerea unui așesor consistorial onorar în locul răposatului Ioan Hania; a fost ales unanim dl Dr. Remus Roșca, directorul seminarului.

S'a făcut apoi alegerea de profesor seminarial, de referent școlar, a senatului școlar în consistor și a celui episcopesc, cari au reușit precum am arătat în numărul trecut la noutăți.

Ședința a X-a în 28 Aprilie v. înainte de amezii, a fost cea mai lungă ședință a sinodului, ținând 5 ore întregi, dela 9 dimineața până la 2 după amezii.

La începutul ședinței E. S. Metropolitul pentru a nu crede cineva din afară, că doar alegerile pentru senatele școlare și episcopesc, făcute ieri, ar fi fost doar influențate de E. S. a dat la protocol declarația că nu numai nu le-a influențat, dar' sinodul a trecut chiar cu vederea recomandările E. Sale făcute în conferința ce a premers alegerii.

Chestia cu încassarea *sidoxiei*, a ridicat discuție. Au vorbit la ea deputații Vasile Dămian, I. de Preda, Titu Gheaja, Dr. Pușcariu, Dr. Turcu, P. Cosma, etc. și în urmă s'a hotărât, ca consistorul să fie îndrumat a face în cel mai scurt timp pașii de lipsă pentru încassarea *sidoxiei* dela credincioși, pentru a putea de acolo coperi cheltuelile ce de acolo așteaptă acoperire, și pentru cari altfel trebuiesc atacate alte fonduri archidieceșane, ce nu pot suporta acele cheltueli.

Ministrul a cerut consistorului, ca an de an să-i trimită un conspect despre toate fondurile ce le administrează, și că unde are depuși banii, și câte-un extras din rațiocinii, cerere cu totul nedreaptă, fiind biserica gr-or. autonomă, și chivernisându-și averea după cea mai bună a ei chibzuală, prin consistor, cu controla sinodului, etc. De aceea față de această cerere a ministrului, sinodul a hotărât să deie chestia congresului național bisericesc, cu rugarea ca acela să iee măsurile de lipsă pentru a înlătura vre-un amestec nechemat a guvernului, în treburi din lăuntru ale bisericii noastre.

Deputatul P. Cosma propusese încă în a doua ședință, ca în Sibiu să se pună un catechet anume, pentru tinerimea gr-or. română dela școlile străine, căci așa cum azi se face, catechizarea e prea cu scăderi.

Chestia asta a ridicat și ea o discuție mai lungă și însemnată. Comisia școlară a propus, ca propunerea dlui Cosma să se deie consistorului spre a o studia în legătură cu propunerea primită în o ședință de mai înainte, de a se așeza catecheți în toate centrele mai însemnate. Și eată, după T. R. cum a decurs discuția asupra acestui lucru.

Deputatul P. Cosma, în fața propunerii comisiei școlare, zice, că nu știm când vom

fi în stare să așezăm catecheți în întreaga archidieceșă. Dar' aci în centru, unde o mulțime de tineri români de religia noastră cercetează diferite școale, ar trebui ca Sibiuul să fie model. Să nu amănăm chestia ci să o punem în lucrare cu începerea anului viitor.

Dep. Dr. Pușcariu arată, că la școalele din Sibiu cooperează ca catecheți 6 persoane: 2 profesori, și 4 alți indivizi cualificați. E deci la tot cazul mai corăspunzătoare catechizația aici ca în alte locuri. Să se reguleze în general, și să se caute mijloacele pentru remunerare.

Deputatul Ioan Moța luând cuvânt expune cam următoarele: Ex. Sa Metropolitul în vorbirea de deschidere a scos la iveală că stările din lăuntru ale bisericii noastre nu sânt mulțumitoare, și a îndemnat sinodul să se gândească serios la mijloacele, prin care ne-am putea întări în partea morală, și întăriți am putea să creăm condițiunile pentru înaintarea bisericii. Acelaș lucru trist l'au scos la iveală și ceilalți arhieri în cuvântările lor de deschidere. Vorbitorul află în propunerea deputatului Cosma un punct, de care se poate lega idea de a ne gândi serios și a afla mijloacele pentru întărirea noastră morală. Un mijloc de mare însemnată și de foarte bun ajutor este pentru noi în privința aceasta predică bisericescă, azi prea dată uitării în biserica noastră! Aduce pilde, cum prin predică se poate îndupleca poporul spre bine, și dorește să vadă făcându-se un început de cultivare din nou și cu zel a predicii bisericesti, pentru a împedea înstrăinarea poporului de biserică și a ușura îndeplinirea bunelor lucrări, ce biserica le pune la cale, dar' care se isbesc de nepăsarea poporului, și se sfărîmă, tocmai pentru-că nu i-se predică și nu e atras și însuflețit pentru biserică prin cuvântări! De punerea catechetului în Sibiu, dânsul crede, că s'ar putea lega nimerit și chestia aceasta, întrucât acel catechet, căutându-se o persoană potrivită, ar avea negreșit puțină, ca în timpul său liber să pregătească predică, cari apoi să fie trimise tuturor bisericilor, spre a fi citite poporului, însuflețindu-l pentru biserică și pentru așezămintele ei. Prin acest început s'ar vedea în curând născută o mișcare de întrecere, și unul din o parte, altul din alta, s'ar pune pe scris predică, și ar lua acest ram prețios un avânt îmbucurător, ear urmările și binefacerile lui pentru biserică ar fi de neprețuit. De aceea face la propunerea deputatului Parteniu Cosma următorul adaus:

»Venerabilul Consistor archidieceșan, la întregirea postului de catechet în Sibiu, în calea concursului public, va căuta să institue o astfel de persoană, care să fie dovedit și talent și plăcere de a se ocupa cu predică bisericescă, fiind îndatorat a pregăti cel puțin o predică pe lună, care predică să fie apoi răspândită în cerc cât se poate mai larg, fie prin tipărirea ei în foaia oficială a archidieceșei, fie prin trimiterea ei în formă de circular, tuturor parochiilor, spre a fi citită poporului.»

Ear' având acest scop în vedere, propunătorul Ioan Moța, ține propunerea dlui P. Cosma de foarte grabnică, și o spriginește,

ca să fie rezolvată deja până la anul viitor școlar.

Deputatul Aug. Nicoară află desbaterea de mare interes și spriginește cu multă căldură atât propunerea urgentă a dlui Cosma, cât și adausul foarte folositor al dlui Ioan Moța; de aceea propune primirea în unanimitate a propunerii cu adausul ei cu tot.

Deputatul Dr. D. P. Barciannu, află că prin îndatorirea și la facerea de predică, catechetul ar fi prea îngreunat, căci un catechet pentru elevii gr-or. dela toate școalele străine din Sibiu, ar avea peste 48 de ore de prelegere pe săptămână, dar' afară de aceea așteaptă dela el să propue religiozitatea într'un chip mai desăvârșit, așa că ar avea destul de lucru. Spriginește propunerea comisiei cu adausul doar', ca Sibiuul să fie considerat la locul întâiu, în regularea chestiei catechetilor.

Deputatul Mateiu Voileanu este și d-sa contra propunerii dlui Cosma, căci chestia e mult mai grea, decât să poată fi din toate privințele câte e de lipsă, studiată și pusă deja în aplicare în timp așa de scurt. Sânt aici 15 școale străine. Chestia regulării catechisării la toate aceste școale nu e așa de ușoară cum se crede. Spriginește comisia.

Pusă chestia la vot, propunerea de urgență a deputatului P. Cosma și adausul deputatului Ioan Moța au căzut și s'a primit propunerea comisiei.

Ședința XI, și cea din urmă, s'a ținut Luni după amiază (în 10 Maiu n.).

Propunerea deputatului D. Comșa pentru reintroducerea studiului comptabilității în seminar, s'a dat consistorului spre studiere. S'a primit a fi introdusă în școalele noastre populare „Aritmetica“ de Lurtz și „Întâia carte de cetire“ de I. Popescu revizuită de Dr. P. Șpan și „Abecedearul maghiar“ de M. Voilean și P. Bod. »Cartea de cetire“ de Domeșiu Dogariu și N. Pilția, n'a fost admisă în școale.

Propunerea despre înființarea unui fond de asigurare contra focului pentru bisericile și școalele din archidieceșă, s'a transpus consistorului spre studiere, având a veni la anul cu propunere în merit.

Rugările înaintate de privați și comune sinodului, au fost toate predate consistorului spre deslegare, căci aproape toate au fost greșit adresate, neavând sinodul ci consistorul a primi și a deslega rugări de ajutoare, de cercetări în pricini etc. (Între acestea și a comunei Băcăinți pentru a se desface de tractul Geoagiului și a să alipi la al Orăștiei, precum și rugarea Dobrenilor în neînțelegerea lor cu administratorul protopopesc, în care pricină consistorul a și luat măsuri de cercetare).

S'a votat budgetul pe 1898, apoi sinodul a fost încheiat prin o cuvântare a E. S. Metropolitului, mulțumind lui D-zeu că ne-a ajutat să ajungem la sfârșitul sesiunii cu rezultate mulțumitoare și mulțumind deputaților și biroului pentru interesul arătat și munca desvotată.

Deputatul Dr. I. Turcu a mulțumit E. S. Metropolitului pentru conducerea sinodului și participarea la toate ședințele, etc.

O petrecere românească.

Dobra, Aprilie 1897.

În mijlocul valurilor ce dușmanii noștri fac să se reverse și peste plaiurile acestui ținut românesc, cu scop de a îngloba desvoltarea noastră națională, e bucurie, dle reductor, să vă pot scrie mișcarea ce patru augure române, hotărâte și însuflețite pentru redeșteptarea și înaintarea femeii române, au pornit în părțile noastre. Pline de credințe și speranță, ținând într'o mână făclia științei și a progresului, eară în cealaltă steagul românesc, aceste brave membre ale »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei«, strigă pentru redeșteptarea surorilor lor, în greaua luptă de existență, îmbăhătându-le la o nouă vicia spre binele și fericirea neamului românesc.

Cu cea mai mare plăcere și bucurie s'a primit peste tot locul invitarea la Convenirea cu joc pe a treia zi de Paști, arangiată în favorul »Reuniunii« numite, prin zeloasele ei membre: *Lucreția Criste, Regina Dragomir, Victoria Leșnicu și Elisaveta Petrovici* din Dobra. Convenirea s'a ținut în hotelul la »Husariu« din Dobra, Marți seara și ținând până dimineața. Abia da să se întunece, și în ambiturile hotelului încărcate de ramuri și iarbă verde, curgea lumea românească din toate părțile, dela Hațeg, Făget, Deva, Dobra și jur. »Christos a înviat« se auzia și într'o parte și alta cuviosul salut între veselii cunoscuți ce se întâlneau. Sala era arangiată și împodobită cu gust. Pe la orele 8 și jum. atât sala cât și odăile vecine erau tixuite de oaspeți. S'a început vesela petrecere cu o „horă“ mare și frumoasă... apoi alte jocuri, cari de cari mai avântate și mărind buna dispoziție.

A oprit mult luarea aminte a tuturor asupra sa mândrul costum românesc, în care s'a prezentat doamna Mărioara Țig din Dobra. Am dori, ca pe viitor să putem vedea cât mai multe dame în costum românesc! Cuadrilul l-au jucat peste 40 părechi. O frumoasă „Ardeleană“ a încheiat șirul jocurilor dinainte de pauză. În pauză o masă mare în lungul salei și al odăilor vecine a fost întinsă, și deși era peste 15 metri de lungă, tot n'a putut cuprinde pe toți oaspeții. Aci s'a toastat pentru înflorirea Reuniunii, închinându-se întâiu pârhar cu »Christos a înviat« și mulțumindu-se oaspeților din toate părțile cari prin ajutorul lor moral și material au înaintat și de astă-dată interesele »Reuniunii«. Privind această masă mare curat românească, ce în cântece în liniștea nopții se veseliu,

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Piei!..

Așadar' anii mei de dragoști
Azi nu-s nimic. A mele visuri
Ivesc în colțul gurii tale
Surisuril..

Iubirea n'are drept să-și ceară
Răsplata firii ei. Tu dară
Nici milă n'ai pentru durerea-mi
Amară!

Atuncea piei din a mea minte
Tu chip ce-i amintești făptura! —
Iubirea-i tare, dar' mai tare-i
Vezi, ura...

Elena din Ardeal

In nopți..

Se stinge soarele 'n apus
Sub vîlul sur de sară,
Ca mâne, vesel, ca și azi
Să ne resară eară —

Și se coboară pe pământ
Cu tainicele-i șoapte
Solia vechiului infern:
Tăcuta, neagra noapte...

Pe ceriuri stelele apar
Frumoase, scilpitoare,
Gătate toate de alaiu
Ca 'n zi de sîrbătoare.

Ear' printre ele surizînd
Și azi ca 'ntotdeauna
Pășește lin și maiestos
Crăiasa nopții: luna.

Jos pe pămînt morfeu cel bun
Cuprinde lumea 'n brațe
Schimbînd vieța într'un vis
Și visu 'ntr'o viciafă!.

Sebam.

Căntece vechi, amintiri vechi.

El era muncitor, ea cusătoreasă. Când erau de 25 de ani, s'au cunoscut și s'au căsătorit.

Când se întorcea el acasă, după munca grea de peste zi, zimbă, fiindcă se gândia la prim rea bună care îl aștepta. După-ce mîncă, după-ce-i spunea nevestei tot ce se întîmplase peste zi, lua din cuiu o vioară veche, pe care o moștenise dela tatăl seu, o acorda țără să se grăbească și începea să cânte cu ea, aci așa de încet, încât parcă dormia, aci așa de iute și așa de tare, că se sguđuiau ferestrele. Căci el cânta ca vai de lume; cântecul lui abia putea să facă pe țărani să joace ori pe bețivi să adoarmă; dar' așa cum era, tinerei lui neveste îi plăcea foarte mult.

Și îi plăcea din mai multe pricini. Mai întâi, rar se întîmplă să nu ne placă ceva din partea persoanelor pe care le iubim; tînăra lucrătoare își iubia bărbatul care era bun cu ea, blînd, așezat și harnic. Pe urmă plăcerea pe care o simțim când auzim o melodie, vine din dispozițiunea în care sîntem când o auzim; ea era fericită și vioara lucrătorului îi cânta fericirea. I-se părea chiar când îl auzia cântînd, că-i vin în inimă simțiri mai frumoase și în cap idei noi.

Pe lângă toate acestea, când cânta el cu vioara nu putea să i-se urască acasă. Ori-cât de fericit ar fi un bărbat cu nevastă-sa, tot nu au ce să-și spună mereu. Și se știe, că dacă bărbatului i-se urește acasă, apucă drumul cărcimei și cărcima e groaza tuturor nevestelor.

Când își legăna copilul dintâi, tînăra lucrătoare începu a cânta cu glas dulce și cam tremurător, căntece duioase.

— Apoi nu-mi spuseseși că știi să cânti, nevastă! îi zise într'o zi lucrătorul mirat.

Femeia răspunse, roșindu-se:
— N'aș fi cutezat să-ți spun, că tu ești musicant.

Lucrătorul își luă vioara din cuiu, se sili să-și aducă aminte niște căntece vechi și i-le aduse aminte.

Oamenii cari treceau pe stradă își astupau urechile ori rideau.

Copilul, în leagăn, nu era așa de pretențios. Îi plăcea mai cu deosebire cântecul »Hameiului«. Dar' din pricina unor triguri rele, copilașul muri cam pe la 3 ani.

Cîteva luni vioara nu se mai dete jos din cuiu. Tatăl și mama copilului mort, buni creștini, sperau să-și găsească pe frumosul

lor heruvim! Însă moartea lui îi lovise așa de rău, încât multă vreme nu mai cutezară să-și spună ce aveau pe inimă. Sufereau cumplit.

Într'o zi lucrătorul puse coarde noue la vioară și pe neabgate de seamă încep să cânte cântecul »Hameiului«.

Nevastă-sa încep să plîngă, și așa i-se mai ușură inima. Din ziua aceea încep să vorbească des despre copil.

Multă vreme, dar' multă vreme după aceea li-se părea că-l vedeau în leagăn și așa se așteptau să-l întâlnească în sinul Domnului.

Când dobîndiră al doilea copil, părinții îl alintară cu aceleași căntece. Însă tot cântecul »Hameiului« era cel mai stimat.

Când îmbătrîniră, și când li-se risipiră copiii prin lume, se pomeniră ear' singuri, ca și a doua zi după căsătoria lor, sau mai bine zis, nu erau singuri, fiindcă erau înconjurați de amintiri. Munciau și așa bătrîni, și munca le ținea de urt. Seara, bătrînul își lua vioara, și ea începea să cânte din gură. Unui s'ar fi făcut rău musica aceea. Pentru dînsii însă, toate ariile acestea vechi aveau un înțeles misterios, li-se părea că sînt ear' în anii tinereței, li-se părea că trăiesc în aceeași vicia plină de curagiu și de stăruință, presărată, ca toate viețile omeneste, cu bucurii și cu dureri, dar' că vicia lor se deosebia de a celorlalți oameni prin aceea, că bucuriile lor totdeauna se îndoiau, pe când durerile li-se împuținau din pricina unirei desăvârșite a două suflete simple și bune.

(„E. p. toți“.)

părea că te simți într'un aer proaspăt, tare plin de putere dătătoare de viață! După masă, societatea și mai veselă, se aruncă e-a răși în valul jocului plăcut, amețitor.

»Prea scurtă a fost seara aceasta«, strigau toți, când zorile ivindu-se și privind prin ferestri, ne aduceau aminte de... despărțire.

Veseli și adânc impresionați au rămas oaspeții, ducând cu sine o aducere aminte plăcută dela această convenire românească.

O societate aleasă, vre-o 40 persoane, cu muzică, în semn de recunoștință au însoțit pe bravele membre arangiate, până acasă.

Nici un dulce însă, fără amarul seu. Petrecerea n'a fost lipsită nici ea de... amarul seu, ori mai drept zis de amarul nostru, al Românilor: S'au aflat adecă familii în Dobru, cari nu numai n'au voit să iee parte, dar' au lucrat chiar *contra* reușitei. Zbateri de pești muți pe uscat. Petrecerea afară de strălucita reușită morală, a avut și un venit material destul de frumos pentru »Reuniunea femeilor«.

Cu D-zeu înainte, și totdeauna vom putea! *Oaspele.*

Războiul între Grecia și Turcia.

Ceea-ce nădăjduiam, că în săptămâna asta se nu mai vorbim de *războiul* ci de *impăcarea* dintre Grecia și Turcia, nu s'a întâmplat. În faptă *războiul a curs încă*. Deși nu mai încăpea îndoială cine era biruitorul și cine strivitul, Grecii tot n'au pus arma jos, ci au mai cheltuit în chip descreerat sânge și avere. S'au dat încă zilele acestea lupte foarte grele. La Farsalos s'a dat o luptă, care se spune că a fost doar' cea mai sângeroasă în întreg acest război! Firește, sfârșitul a fost rău pentru Greci, deși se spune că s'au bătut ca adevărați eroi!

Turcii au pus condiții de pace grele și le-au făcut cunoscute Europei: să alipească Tesalia întreagă ear' la Turcia și să i-se deo o mare despăgubire de război. Cifra se zice că ar fi stabilit-o cu 100 milioane floreni. Toate puterile sunt nemulțumite cu această cerere prea mare. Turcia pare însă a nu mai cunoaște gluma și tîrgueala. E ca leul înfuriat de multa sgădărire a vecinilor sei pismătăreți, și pe când puterile vorbesc de făcut »pace« ea se pregătește tot mai grozav de *războiul* Aduce mereu la trupe din Asia și mobilizează armată multă în întreaga întinsă-i împărăție. *Până acum Turcia are în Europa sub arme 480.000 soldați, adecă o jumătate de milion, și în 48 ore mai poate mobiliza 350.000!* Și în loc să deo comandanților sei porunci de încetare a bătăii cu Grecii, îi îndruma din contră să *pășească numai tot mai înainte!* Ear' planurile de război și peste tot cele privitoare la armată, le țin în cel mai mare secret! Face ca omul ce se întărește și îngrădește din toate părțile, contra întemplărilor ce se teme că o să-l ajungă. Și ne aducem aminte că și la începutul războiului, puterile tot sfātuiau și pe dincoala, și netezau la lucruri ca să fie pace, ear' Grecia și Turcia adunau în aceeași vreme trupe, și de-odată au izbucnit! Nu cumva noua punere pe picior de război în număr așa uriaș a trupelor turcești înseamnă că stăm în fața unui război nou, mult mai teribil ca cel-ce acum s'a stins?

Despre soartea Grecilor în aceste zile, eată știrile dela 18 Maiu:

La *Ianina*, unde s'a dat lupta între oastea lui Osman-Pașa și Greci, Osman i-a înșelat rău pe Greci: a trimis în fața alor 4000 de Greci numai vre-o 3000 de Turci, ear' reservele cele mari le ținea aseunse și le-a trimis pe căi lăturalnice, să-i iee pe Greci din coaste. Grecii însuflețiți că-s mai mulți de cât ce vedeau în față, au atacat cu țărnie,

dar' de-odată s'au văzut între trei focuri, din față și din coaste, și au perdat lupta lăsând pe câmpul de sânge peste 2000 de morți! Acum se pornește ear' la Domocos bătaie mare. Prințul de coroană grecesc, ia parte la luptă. Turcii se silesc să pue mâna pe inima armatei grecești, unde e și prințul de coroană. Cu 30.000 de ostași înaintează spre el. Lupta curge pe linia întreagă. În Atena frică mare și mare pierdere de cap! O bandă de păcătoși, crede că folosește, făcând conjurațiuni contra Regelui. În zilele acestea au fost descoperiți. Aveau gând să-l omoare și familia să i-o alunge din țeară!

Știrile dela 19 și 20 Maiu spun, că la Domocos, cel din urmă și mai însemnat loc de apărare pentru Greci în Tesalia, s'a hotărât lupta. *Grecii au fost bătuti*. 50.000 de Turci daseră năvală peste ei, care erau abia pe jumătate atâția și și înfricați. cirile de până aci.

S'au retras prin strîmtorile munților Otris și așa azi trupe grecești nu mai sînt decât în lăuntru vechiului hotar. Tesalia e deșertată de arme grecești.

Ajuns aci, acesta fiindu-i scopul, Sultanul a dat poruncă oștirilor sale, *ca mai de parte să nu meargă!*

S'au scos steagurile albe, de pace, și acum se tîrnuie asupra păcii.

Inele de logodnă.

O interesantă spicuire publică o foaie din străinătate, despre gusturile părechilor de fidanțați în deosebite părți ale lumii, față de inelul de logodnă. Nu toți și pretutindenea vor să poarte inel ca semn al iubirii declarate și promise. În America, de pildă, e tare la modă tetovarea (șăparea de figuri în carne vie, pe față ori mână). Părechile de miri se avântă în această privință la lucruri îndrăznețe uneori. Așa un tînăr foarte înflăcărat pentru aleasa sa, i-a propus acestia, că în loc de inele de logodnă, să lase să le desemneze pe mână împrejur, cu fer ars, o brățară a cărei urme vor fi vecinice. S'au învoit, și un artist în ale tetovării, le-a desemnat cu fer ars pe mână brățare foarte frumoase, cu un gîngăș amestec de umbră roșie deschisă și albastru deschis, și fiind pe fiecare brățară desemnate frumoase amorette, apoi câte-o inimuță înflăcărată precum și un monogram în formă de medalion, cu literele numelui lor împletite una într'alta. O altă păreche de sentimentali s'a mulțumit să poarte pe încheietura mîinii o inimuță tetovată, fiecare cu literele numelui celui/alt pe ea. Dar' nici acest semn iubit nu lăsau să vadă toată lumea, ci mireasa își ascundea de ochii lumii rele inimuța scumpă, coperindu-o cu o brățară de aur împodobită cu nestemate. O tînără spaniolă, ce era foarte mândră de piciorul seu mic de tot, purta o verigă subțire pe vârful piciorului stîng, ear la descuierarea verigei numai fericitul ei mire să pricepea... În Anglia nu e rar obiceiul, că mirii să-și deo unul altuia inele ori brățare împletite din părul lor. Un tînăr cu aplicări romantice, pentru-ca totdeauna să simțā ceva pe sine dela iubita sa, purta un lăncșor din părul ei, înfășurat de mai multe ori pe după gât, ear de capetului lui atîrnând o inimuță de aur pe care o ținea în buzunarul de sus a jiletelui. În Austria încă să lățește obiceiul, că în loc de obligatul inel de logodnă, să schimbe brățare ce să închid strins pe mână, încuindu-se cu o cheiță fină. Mireasa, firește, poartă brățarea primită dela mirele seu, ear' mirele catena de aur a iubitei sale...

NOUȚĂȚI

Domnii abonați ai „Revistei Oraștiei” cari nu ni-au trimis încă prețul de abonament pe întăia treime a anului de față, sînt rugați a ni-l trimite în grabă, — asemenea domni a căror abonament a căzut cu 1 Maiu, să binevoiască a-și renou abonamentul.

Gimnasiul din Brad a fost cercetat în 12 și 13 Maiu n. de cătră dl Teglás Gábor, directorului realelor din Deva, ca trimis ministerial, în locul dlui Elischer. Atât cu edificiul gimnasial cât și cu mersul învățămîntului și cu museul gimnasiunului, dl Teglás sa declarat deplin mulțumit. Singur terenul pentru gimnastică a spus că ar trebui întregit încă. Însemnăm cu bucurie, spre onoarea corpului profesional, că de ani de-a răneul toți trimișii ministeriali să declară deplin mulțumiți cu modestul nostru gimnasiu.

La numărul de față alăturăm o broșură de 3 coale, »**Foite alese**«, ca premiu după întăiele patru luni a acestui an, pentru abonații nostri.

O greșală. În broșura »Foite alese« ce alăturăm' a remas afară, din greșeală, la pagina 24 subscrierea autorului interesantelor »Impresii de călătorie« dl *Alexandru Vlad*, învățător în Banpotoc, ceea-ce rugăm pe cetitori să-și însemne înșiși.

Principele Ferdinand, moștenitorul tronului român, e bolnav, în București de mai multe zile. Zace de friguri cu tifus. Medicii publică zilnic buletine oficioase despre starea lui. Până acum n'au vestit vre-o îmbunătățire, decât că boala își urmează mersul regulat.

La Congregație extraordinară sînt chemați membrii congreției comitatului nostru, pe ziua de 25 Maiu n. la orele 10, în Deva. Singurul obiect de pertractat va fi: cauza cu împrumutul de 9000 fl. pe care să-l facă comitatul pentru trebuințele spitalului din Deva. Ministrul a încuviințat ca împrumutul să se iee din fondul pentru săraci a comunelor, administrat de comitat, dar' privitor la replătirea împrumutului, cere pertractare și hotărîre nouă.

Referent-controlor al senatului epitropesc în consistorul arhiepiscopian din Sibiu, a fost ales în ședința dela 5/17 Maiu, dl *Nicolau Ivan*, protopresbiter la A. Iulia, ear *cassar* în același senat tot dl *Pantaleon Luca*, căpitan pensionat.

Esiri de ape. Ploaia, care acum de multe zile nu mai încetează decât pe scurtă vreme, și ear' începe, nu e, după-cum arată știrile din toate părțile, locală, ci peste țeri întregi. În părțile noastre ea a ținut aproape fără întrerupere și săptămăna trecută și cea de față. Mureșul e earăși mare, încât pe la unele trecători nu se mai poate trece.

Din România să vestește, că în urma ploilor îndelungate, partea dinspre Miază-zi a țerii e inundată, toate apele au eșit din alvii. Între București și Verciorova trenul nu mai umblă, căci podul dela Slatina a fost dus de ape. Între Predeal și București, încă e zguduită comunicația.

Din Viena să vestește la începutul săptămăni că rîulețul Wien a eșit așa de furios, că în partea orașului din apropierea lui sînt primejduite cu ruinare multime de zidiri.

Someșul și Argeșul în părțile Clujului au eșit mari, nimicind cu totul sămănăturile de toamnă și primăvară de pe câmpurile prin cari trec și ducând cu sine morile ce erau făcute pe aceste ape. Toate lemnele ce erau adunate stângini în pădurile Cămpenilor, au fost spălate și oamenii rămași de pagubă.

Sinoade protopresbiterale. În 9 Maiu n. s'a ținut la *Hondol*, întăiul sinod protopresbiterial al tractului contopit *Geoagiu*, sub președința dlui protopop V. Pipos. S'au luat în ele mai multe hotărîri de interes, pe cari, în lipsa de spațiu, le vom publica în numărul următor.

La *Hașeg* s'a ținut sinodul protopopesc Joi în săptămăna luminată, condus de părintele administrator Avram Stanca. A fost foarte bine cercetat: afară de 3, toți membri au luat parte. Amenunte în alt număr.

Corul bisericesc gr.-or. român din Deva, după-cum am putut afla date despre starea lui, poate fi mândru de isbănzile la care a ajuns în scurtul timp de când e în lucrare. Pe lângă folosul moral, de-a aduna în jurul seu la un loc, tineretul din oraș, măestri, țărani etc. ferindu-i a să alipi ori perde chiar în societate străină și a primi spoiala aceleia, aci ei să cultivează în muzică, în cântările sfinte noastre bisericești și în timpul liber, și în cântări românești, cu cari arangează apoi concerte, spre lauda lor și mulțumirea publicului. Ear' acest folos e neprețuit! Pe lângă el însă, corul din vorbă să poate mândri și cu succese materiale. Eată câteva: din venitele sale a dat în 1895 ajutor cassei bisericești 35 fl.; în 1896 pentru renoirea unui clopot 153 fl.; în fondul seu propriu (menit pentru repararea și văruierea bisericești) are 116 fl. 89 cr.; are pe lângă asta o mică bibliotecă, abonează două jurnale, pe tablouri și fotografii a cheltuit peste 86 fl., la fondul Reuniunii învățătorilor din subdespărțemînt a dat 33 fl., la pomul de crăciun în 1896 vre-o 8 fl., și-a cumpărat note, etc. etc. Eată într'adevăr frumoase roade după munca unui cor tînăr. Meritul pentru acestea revine în întăia linie, firește, *coriștilor înșiși* care arată dragoste de a învăța și a munci pentru binele obșteșc, apoi dlui învățător *Toma Roșu*, conducătorul corului, care nu ostenește întru a-i instrua, și dlui preot *George Nicoară* care supraveghează lucrarea lor și încurajază pe coriști cu cuvîntul bun, să meargă înainte!

Le dorim și pe viitor isbânzi tot mai multe și mai frumoase.

Cheltuelile unui sinod. De e frumoasă și cuminte constituția bisericii gr.-or. române, ea e și — costisitoare. De pildă, să vadă cei-ce nu le-ar ști, cât costă o singură sesiune sinodală, cum a fost cea din ăstan a sinodului arhiepiscopian. Eată cât: Diurne au fost date deputaților (câte 3 fl. pe zi) 1524 fl.; Bani de cartir (câte 2 fl. pe zi) 572 fl.; spese de drum (plătit trenul) 362 fl. 57 cr.; speșele biroului 50 fl. Total: 2508 fl. 57 cr. Atât a costat sinodul în 9 zile, și să se însemne că n'au luat parte toți cei 60 deputați, ci abia vre-o 40—45!

Un mic scandal. Baronul *Noșca Elek*, »alesul« dipotat al Oraștiei, e intendantul (mai marele) operi din Budapesta. Se vede însă că domnul baron, vrea să fie baron și peste fetele care cîntă și joacă la operă, și fiindcă a aflat una care nu s'a arătat aplecată a-i face tocmai voile, s'a aprins rău, și fără privire că e cea mai bună ballerina a operi, favorita întregului public de ani de zile, i-a scris, la sfîrșitul săptămănei trecute, o epistolă de 10 cuvinte, în care li spune că nu-i va renou contractul; peste 6 săptămăni se poate duce! Nu numai în Pesta, dar' și în orașele noastre, cei-ce au văzut și auzit pe *Müller Katița* la operă, s'au revoltat de purtarea baronului »ales« al nostru. Dînsul și-a pus în curgere fel și fel de vorbe că de ce i-a abzis, că-i bătrână acum, că are în vedere una și mai și, etc. Apărărilor lui, răspunde acum însași ballerina, în foile din Pesta, zicînd între altele:

»Nu-i drept că de 22 ani sînt la operă. Cu extrasul de botez adevereșc că sînt de 33 ani, ear' tete de 11 ani cine angajază la ballett? Vor să mă facă bătrână. Dar' eu sînt numai de 7 ani prima ballerina a operi. Să spună dl intendant pricina adevărată a demiterii mele, care nu e alta, decât că eu m'am exprimat sincer despre *ballet-suple-*urile ce dînsul le-a dat la Casina Națională. Acesta a fost și a putut fi singurul meu păcat! Nu bătrână sînt eu, ci cinstită!«

Și pentru asta a fost înlăturată.

FEL DE FEL

Crâmpee de gândiri...

Ce pagubă că D-zeu a mai făcut și pămîntul! Era destul și numai raiul!

Omul nu totdeauna are timp, dar' nici timpul nu totdeauna are oameni...

Iubirea într'atîta poate înmuia pe om, că uneori nici cuvîntul nu 'și-l mai ține...

Lipsa unui lucru ce nici odată n'a fost al nostru, o simțim de regulă mai tare!

Curios cum aceia a căror inimă e de tot goală, adeseori simt mai mult ca alții lipsa, ca să-și verse ce au în inimă...

Ospetar galant.

Oaspele: Am zis să-mi dai carne de porc, dar' de tot slabă, și asta ce grasă e!

Burtășu: Dacă nu-ți place, n'o să mînci, dar' nu aștepta dela mine, ca pentru polta d-tale să-mi trimit porcii la scâlzi la Marienbad să slăbească!

POSTA REDACȚIEI.

Colibrului. »Decând«, »Unei veduie sărace« și »Dorei«, nu se publică. Incolo, la rînd!

Doamnei S. B. în B. Șasa. În Ian. a. c. ați trimis pe anul întreg abonamentul. Ceiți de acum sînt prea mult. Vă-i socotim pe jumătate din anul viitor.

X. în B. Primim și-ți împlinim bucuros dorința. Să nu fie însă cu supărare dacă câte una nu va apare. Ținem la aceea că intrucât se poate, ce publicăm să contribuie la edificarea unui nume bun și scriitorului și foaiei. Pentru a menaja simplu, nu publicăm nimic, lucru care a instrăitrat pe unii de noi, între cari și pe D-Ta. Că revii, aști aceeași bunăvoință dar' și aceeași hotărîre. Acrostichul »Ei«, nu va apare.

Stimabilei S. M. în Scărbîmbu. În numărul viitor. V'am ruga însă a vă alege un anonim, dacă nu voiți a subscrie. Poesia e bună, cu excepția unor cuvinte, ca »bibe-louri«, înțelese la București, dar' la noi nu. Ar fi bine să publicați tot sub anonimul sub care apăreau în »Vieța« dlui Vlăduță.

Mulțumită publică.

— Dave de seamă și mulțumită publică despre rezultatul Convenirii sociale cu dans, ținută în Dobru la 27 Aprilie n. a. c. —

S'a încasat ca preț de intrare și supra-solviri dela: d-na Șuiaga (Briznic) 2 fl., dni Romul Anucuța 3 fl., Iosif Cristea 2 fl., Komlosy 2 fl., Iosif Petroviciu 5 fl., Cornel Popoviciu (Făget) 3 fl., Ioan Petroviciu (Lăpugiu-de-sus) 3 fl., Ioan Moiescu 2 fl., Al. Ciugudean (Birchiș) 3 fl., Hrianka József 2 fl., d-șoarele Ilics 2 fl., Lenkes József (Hașeg) și doamna veduvă protopopeasă Augusta de Crainic 5 fl., Toma Neamț 2 fl., Ioan Sărb (Roșcani) 3 fl., Gărbacea, preot (Bănat) 2 fl., Iuliu Țig 2 fl., Nicolae Tocaciu 2 fl., George

Bontoș 2 fl., Adam Leșnican și d-soarele Tobias 5 fl., Simeon Dragomir 3 fl., Amos Raț (Demșuș) 2 fl., Nic. Herbay 1 fl., Valeariu Petroviciu 1 fl., Ioan Sinteia 1 fl., Leopold Knapp 1 fl., Longin Popa (Câmpuri) 1 fl., Adam Băsărabă 1 fl., Emanuil Șuiaga 1 fl., Oliviu Onea 1 fl., Dr. Al. Silași (Batta) 2 fl., Toma Haneșiu (Făget) 2 fl., Ioan Simedrea 1 fl., d-soara Kemény Paula 1 fl., Görög (Hațeg) 2 fl., Petru Hadan (Rădulești) 1 fl.

Au binevoit a ne trimite: dl Avram P. Păcurariu, adm. prot. 2 fl., Ioan Morariu (Lăpugiu-de-sus) 1 fl., Damaschin Medrea (Iteu) 1 fl.

Suma 80 fl., din cari detrăgându-se spesele de 42 fl. 38 cr., a rezultat un venit curat de 37 fl. 62 cr., care sumă s'a trimis doamnei cassieră a „*Reuniunii femeilor române*” din comitatul Hunedoarei.

Deoarece-țe prețul de intrare a fost de familie 2 fl. și de persoană 1 fl., primească călduroasa noastră mulțumită acele stimabile familii și persoane, cari conform listei de sus, au binevoit a suprasolvi, și acei stimabili domni, cari neputând participa, ni-au trimis prețul de intrare.

Totodată comitetul arangiator în numele doamnelor române din Dobra și jur, se simte deobligat a aduce sincere mulțumite iubiților noștri oaspeți, cari ne-au onorat cu prezența domniei-lor.

Dobra, la 2 Maiu n. 1897.

Comitetul arangiator.

Pentru redacție responsabil: Ioachim Muntean.

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
	Dumin. a 4-a, a Samarin., 4, gl. 4, v. 7.	
Dum.	11 M. Mochie	23 Desideriu
Luni	12 P. Epifania	24 Ioana
Marti	13 C. Gliceria	25 Urban
Merc.	14 M. Isidor	26 Filip
Joi	15 P. Pahomie	27 (†) În. Dlui
Vineri	16 P. Teodor	28 Vilhelm
Sâmb.	17 A. Andronic	29 Maximilian

LOTERIE

	Tragera din 12 Maiu st. n.				
Sibiiu:	50	66	5	6	52
	Tragera din 15 Maiu st. n.				
Timișoara:	66	77	12	19	45
	Tragera din 8 Maiu st. n.				
Budapesta:	34	87	12	25	70
	Tragera din 19 Maiu st. n.				
Brünn	88	20	90	59	21

Concurs

pentru ocuparea postului de bonă (îngrijitoare de copii) la asilul de copii, ce se va deschide peste feriile de vară la școala comunală din Cugir.

Cu acest post este împreunat 25 fl. salar lunar și 5 fl. pentru curățirea salei de asil.

Doritoarele de a ocupa acest post au de a-și subșterne rugărilor și documentele prescrise, cel mult până în 2 Iunie a. c. la scaunul școlar comunal.

Cugir, 20 Maiu 1897.

(221) 1—2

Georgiu Berian, Ioan Muntean,
pres. efor. secretar.

Ein einstokkshohes Haus

Bräuergasse Nr. 13 in Broos, ist aus freien Hand zu verkaufen.

— Nüheres im Hause selbst. —

O casă cu etagiu

(219) 1—3

în Orăștie, Strada-Berăriei 13, este de vânzare din mână liberă.

Informații mai deaproape, în casa înșasi.

Sz. 310/1897.

bvghtó.

(220) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kbányai kir. járásbiróságnak 1896 évi 9150 számú végzése által Riskutza Juon lui Simion végrehajtató javára Szósz George lui Damián s. t. végrehajtást szenvedettek ellen 48 fr. tőke, ennek 1893 év IX. hó 18 napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 17 frt 35 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 361 frtra becsült szarvasmarhák és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kbányai kir. jbnak 1897/389 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Riskulitzán a Popovits Todor és Szósz George lui Damian háznál leendő eszközölésére 1897. Május hó 31-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kőrösbányán, 1897. évi május hó 16 napján.

Csucs Gyula,
kir. bir. vghtó.

„ARDELEANA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Nr. 68 Plen.

1897.

(216) 3—3

În temeiul dispozițiilor cuprinse în §. 6 din statutele societății și a autorizării, ce am primit dela adunarea generală ordinară a acționarilor, ținută la 11 Martie 1897 pentru a completa capitalul social al societății noastre la suma destinată de fl. 250.000, după-ce acționarii usând de dreptul lor de optare au rezervat pentru sine 2100 acții, restul de 900 acții în valoare nominală de fl. 45.000 se pune în vindere, spre care scop prin prezenta se deschide subscriere publică sub condițiile cuprinse în următorul

PROSPECT:

I. Prețul acțiilor noue se fixează cu fl. 77.50 de acție, anume fl. 50 valoare nominală și fl. 27.50 concurgere proporționată la fondurile de rezervă ale societății, cari astăzi fac peste fl. 100.000.

II. Pentru solvirea valorii acțiilor subscrise se statoresc următoarele termene:

a) la subscriere 20% a valorii;

b) restul în rate trilonare până la 30 Septembrie 1898 având a se solvi întreaga sumă subsemnată;

c) le stă în voe celor-ce subscriu acții, a solvi mai multe rate sau întreaga sumă și deodată.

III. Insinuările pentru subscriere se fac prin scrisoare adresată direcțiunii institutului, ear' subscrierile însesi urmează pe documentele trimise dela institut celor insinuați.

IV. Insinuările se vor considera fără subtragere precum se fac, și primirea se continuă până la completarea numărului de 900 acții, insinuări sosite după ajungerea acestui număr, nu se mai primesc.

V. Acționarii noi se supun întru toate dispozițiilor din statutele societății, pe cari le recunosc de obligatoare pentru dinșii.

VI. Acțiunile noue se eliberează la solvirea valorii întregi, ear' solvirile făcute până atunci se cuitează în titluri provisorii.

VII. Acțiunile din această emisie la dividenda anilor 1897 și 1898 nu participă, după sumele solvite în contul acelora se garantează însă interese de 6% compute din ziua solvirii.

VIII. Începând cu 1 Ianuarie 1899 acțiunile nouă devin întru toate egale cu cele vechi.

IX. Pentru orientarea celor interesați se face cunoscut, că institutul dela înființarea sa a dat în fiecare an dividendă de 10%, adică fl. 5% de acție și că după toate prevederile, această dividendă poate fi privită ca minimală și pentru viitor.

Din ședința Direcțiunii institutului ținută în Orăștie la 30 Aprilie 1897.

Iosif de Orbonaș m. p.,
președinte.

Dr. Ioan Miha m. p.,
director executiv.

Florărie mare în Deva!

Cultivare artificială de flori!

Buchete și cununi!

Adresa de telegramă și telefon:
„Florăria Zseleznyi, Deva“.

Aduc la cunoștința stimaților amatori de flori, că mi-am provăzut bogat stabilimentul meu, cu tot felul de flori și plante de Sud. Legăturile mele întinse cu stabilimente din afară de patrie, mă pun în plăcuta poziție a putea servi publicului flori cu prețurile cele mai favorabile.

Servesc on. p. cu tot felul de buchete și cununi, pregătite de mine, ca buchete de nuntă, mackart, de pept, etc., cununi de morminte etc.

Comandele le efectuesc îndată! Ori-ce comandă mare o gat în 2—3 ore.

Primesc executarea de ori-ce fel de împodobiri cu flori și plante de ale mele, precum împodobire de saloane, sale cu palmi și alte plante, mese cu flori etc.

Acum de Paști servesc cu flori admirabile tăiate din grădina proprie.

Am deposit mare de buchete, manchete de buchete, aduse acum de curând! — Pun la dorință pantlici la buchete, cu inscripții după plac! — Eată câteva din multele soiuri de flori cu cari pot servi: »Begonia rex«, 6 specii, dela 8 cr. până la 70 cr. firul; »Tradescantia« in 3 colori dela 25—50 cr.; »Hibiscus« roșu închis, 45—1 fl. 50; »Iustitia« 3 soiuri, 40 cr.—3 fl.; »Efai« englez și obicinuț, cu foi mari, 25—40 cr.; »Palmi«, 8 soiuri, 2—10 fl.; »Apolandra« verde și galbenă, admirabilă, 80 cr.—2 fl.; »Filiodentra« 1 fl.—3 fl. 50; »Aspilistra« 80 cr.—1 fl. 20; »Margareta« 10—50 cr.; »Eronimis« 15 cr.—2 fl. 50; »Camelii« 1 fl. 50—2 fl.; »Aguba latimarginata« 35 cr.—2 fl. 50; »Aralia« 35—50 cr.; »Agobantius umbelatus«, admirabile flori albastre, 70 cr.—1 fl. 20; »Cineraria«, albă, galbenă, 15—50 cr.; »Inca Pendula« 2 fl.—2 fl. 50; »Vanilii« foarte frumoase, 15—40 cr.; etc. etc. etc.!

Recomand îndeosebi cele peste 70 de soiuri de flori alese ce cultiv pentru sezonul dela 25 Aprilie până la finea lui August, vnzând câte 100 fire, în buchete cu 35—1.50 cr.

Rugându-mă pentru numeroase comande, semnez cu toată stima

Zseleznyi Ernő,
florar în Deva.

(201) 5—12